

O chove koní na Slovensku

Z konferencie v Mojmírovciach

strana 2

Z exkurzie

V maďarských firmách

strana 5

my green university

www.polnohospodar.sk

poľnohospodár

spravodaj Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 58 | číslo 17 - 18 | 16. máj 2014 | cena: 0,35 €

Vážené kolegyně, kolegovia a milí študenti,

zvyšovanie kvality života má ako „všetko“ na svete svoje pozitíva a negatíva. Na jednej strane je to najmä snaha nás spotrebiteľov kupovať produkty z hľadiska hygieny čo najbezpečnejšie a na druhej strane zabalené v marketingovo zaujímavých obaloch. Globalizácia produkcie a následne expedícia výrobkov aj na veľké vzdialenosti si vyžaduje kvalitné obaly. Tak výrobcovia, ako aj dovozcovia a predávajúci si musia byť vedomí zodpovednosti za svoj tovar a aj jeho distribúciu s neustále rastúcimi nárokmi na jeho bezpečnosť pri preprave a teda aj následne zvýšeným množstvom vzniknutých odpadov. Tieto vznikajú pri a po ich predaji, ale tiež po spotrebovaní alebo po distribúcii niektorých produktov. Najmä producenti (výrobcovia a dovozcovia) by mali byť podľa súčasnej legislatívy zodpovední za výrobok v celom jeho životnom cykle vrátane fázy odpadu.

Podľa štatistiky Eurostatu v súčasnom období v SR putuje až 74 % vyprodukovaného komunálneho odpadu na skládky. Na Slovensku teda dokážeme len 26 % odpadov recyklovať a opäť zhodnotiť. Vo vyspelých európskych krajinách je tento podiel využitia opačný. V týchto krajinách dokážu spracovať až 3/4 vzniknutého odpadu. Členské štáty EÚ majú už podľa platnej súčasnej legislatívy do roku 2020 recyklovať najmenej 50 % odpadu z domácností a do roku 2016 vyzbierať 45 % batérií uvedených na trh. Po roku 2020 by sa už odpad nemal skládkovať, ale spracovávať environmentálne priaznivými metódami. Medzi ne patrí recyklovanie a energetické zhodnocovanie. Je to výzva aj pre nás výskumníkov na univerzite, keď si musíme uvedomiť, že doteraz nemáme plošne zavedené spracovanie najmä biologického odpadu a jeho zhodnotenie kompostovaním alebo energetickým využitím. Na základe štúdie v roku 2013 vypracovanej pre Európsku komisiu sa odhaduje, že plné uplatňovanie právnych predpisov EÚ v oblasti odpadov by prinieslo ročne úsporu 72 miliárd eur. Zvýšil by sa ročný obrat v odvetví odpadového hospodárstva a recyklácie EÚ o 42 miliárd eur a do roku 2020 by sa vytvorilo viac ako 400-tisíc pracovných miest. Tieto si mnohokrát nevyžadujú kvalifikáciu, ale riadenie odpadového hospodárstva. A kontrola správnych postupov spracovania odpadov je určite vhodná pracovná pozícia aj pre našich absolventov. Tiež nie je zanedbateľná výchova a zavádzanie motivačných systémov pre obyvateľov a nevyhnutnosť dodržiavať pravidlo „3R“ (z angličtiny „reduce, reuse, recycle“) a to znižovanie množstva odpadov, viacnásobné využívanie niektorých výrobkov či obalov a recyklovanie.

Aktivisti projektu „Upracme Európu“ v prvých májových dňoch vyzvali dobrovoľníkov, aby poupratovali odpadky vo svojom okolí či v prírodných areáloch. Samotný Európsky deň upratovania 10. mája 2014 by mal podnietiť všeobecnú diskusiu o odpadoch a o našom prístupe k nim.

Doc. Ing. Viera Petrášová, CSC., FEŠRR

PIKNIK 2014 - deň plný pohody a zábavy pre študentov a verejnosť - aj tento rok pod taktovkou doktorandov FZKI. Viac čítajte na strane 5.

Foto: Andrej Tárník

Areál SPU v Nitre sa stal národnou kultúrnou pamiatkou

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky vyhlásil rozhodnutím z 11. apríla 2014 areál Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre – pavilón s aulou, bazén pred aulou, pavilón A, Z, T, CH, spojovaciu chodbu A a B s posluchárňami a laboratóriá - za národnú kultúrnu pamiatku (NKP). Podnet na vyhlásenie dal Ústav stavebníctva a architektúry SAV v Bratislave.

Pre vyhlásenie objektu za NKP je nevyhnutné v podklade preukázať jeho významnú pamiatkovú hodnotu, to znamená súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt.

hodnoty, ho radia k jedinečným dielam európskej architektúry. Samotní autori patria medzi najvýznamnejšie osobnosti slovenskej architektúry druhej polovice 20. storočia.

„Areál vytvára dôležitú figúru v panoráme mesta Nitry a v priebehu rokov sa stal jedným zo symbolov mesta. Dielo bolo v období výstav-

Areál SPU v Nitre.

Foto: za

Vysokoškolský komplex SPU, postavený v rokoch 1961 – 1966 podľa projektu architekta Vladimíra Dedečka a Rudolfa Miňovského z roku 1959, je jednou z najvýznamnejších realizácií tohto druhu na Slovensku a zároveň jedným z najkvalitnejších diel domáceho povojnového modernizmu. Jeho architektonické kvality, použitie nových stavebných a konštrukčných technológií, napr. riešenie monolitckej kupoly auly z tenkostenných prefabrikátov tvaru sférických trojuholníkov, dvojtraktový vákuový skelet či horizontálne konštrukcie Simplex-Record, umožňujúce vedenie inštalácií na ktoromkoľvek mieste stavby či 120 centimetrov široký okený modul navrhnutý architektmi pre toto dielo, ktorý bol zaradený do typizačného zborníka vysokoškolských stavieb a neskôr použitý na viacerých stavbách, ako aj kompozičné a výtvarné

by pozitívne hodnotené v domácej i zahraničnej tlači, publikovali o ňom aj v nemeckom časopise DBZ, čo bolo v tej dobe neobvyklé ocenenie domácej architektonickej produkcie. Bolo zaradené aj do väčšiny súborných publikácií o slovenskej architektúre. V roku 2006 bol Slovenský register DOCOMOMO rozšírený o diela druhej polovice 20. storočia, medzi ktorými je aj areál SPU v Nitre,“ uvádza sa okrem iného v rozhodnutí Pamiatkového úradu SR.

O tom, že budova SPU bola a je všeobecne uznávaným dielom, svedčí aj jej zaradenie do ankety ministerstva výstavby Slovenská stavba 20. storočia (2001), kde zvíťazila v kategórii občianskych stavieb, či mnohé dobové ocenenia architekta, z ktorých asi najvýznamnejšia bola Jurkovičova cena za architektúru (1966).

Renáta Chosraviová

Stretnutie partnerov VUA v Bruseli

Zástupcovia Vyšehradskej asociácie univerzít navštívili 28. a 29. apríla direktoráty a inštitúcie EÚ v Bruseli. Cieľom stretnutia bola podpora spolupráce v rámci VUA a užšie prepojenie s jednotlivými inštitúciami EÚ. Zúčastnilo sa na ňom 21 partnerov z 8 krajín a 13 univerzít a inštitúcií.

Zástupcovia VUA sa v rámci pripraveného programu stretli s generálnym riaditeľom DG Research and Innovation Dr. Johnom Bellom, ako aj s generálnym riaditeľom Joint Research Centre prof. Vladimírom Šuchom. Prezentácie prof. Guida Van Huylbroeck, prezidenta ICA a Dr. Daniely Chiran, projektovej manažérky Steinbeis Europa Centrum, poskytli cenné informácie a konkrétne návrhy výskumnej a projektovej spolupráce.

Návšteva Európskeho parlamentu bola zase za-

ujímavou sondou do života, fungovania, ako aj administrácie a riadenia EÚ.

Stretnutie predstaviteľov VUA bolo podporené z prostriedkov strategického projektu IVF Sustainability in AgriSector of V4 Countries and Cooperating Regions (č. 31110007).

Mgr. Vladislav Valach, KZVMVP

Odborárov opäť povedie doc. Zuzana Hlaváčová

Univerzitná organizácia Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy (UO OZ PŠaV) zorganizovala 8. apríla v Kongresovom centre SPU výročnú konferenciu. Jeden z hlavných bodov programu bola voľba predsedu univerzitnej organizácie.

Na konferencii sa zúčastnili predstavitelia manažmentu SPU, pozvaní boli aj predstavitelia OZ PŠaV na Slovensku - predseda zväzu Ing. Pavel Ondek a predseda Združenia VŠ a PRO doc. Miroslav Habán.

Predseda doc. Zuzana Hlaváčová. Foto: za

V úvode odznela výročná správa o činnosti UO za uplynulé obdobie. Predsedníčka doc. Zuzana Hlaváčová vyzdvihla činnosť OZ aj v súvislosti s krokmi, ktoré urobil s cieľom dosiahnuť zvýšenie pokračovanie na strane 2

Prvé stretnutie riešiteľov projektu PACAgro TEMPUS

Na SPU v Nitre sa 6. - 7. mája uskutočnilo prvé projektové stretnutie projektu Tempus, Development of Public Accreditation of Agricultural Programs in Russia (projekt číslo 543902-TEMPUS-1-2013-SK-TEMPUS-SMGR), ktorý koordinuje prof. Elena Horská. Účelom pracovného stretnutia bolo predstavenie jednotlivých partnerov projektu z univerzít a organizácií z Ruska, Estónska, Litvy a Španielska, ako aj prerokovanie a odsúhlasenie projektových aktivít a rozdelenie úloh. Hlavným cieľom projektu je zavedenie princípov bolonského procesu do ruského systému zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania, príprava štandardov a postupov pre verejnú akreditáciu poľnohospodárskych programov, zriadenie verejnej akreditačnej agentúry a jej etabovanie v ruskom a medzinárodnom akademickom priestore. Projekt je zameraný nielen na rozvoj akreditačných štandardov a postupov, ale aj na vypracovanie metodických materiálov a organizáciu seminárov pre rôzne cieľové skupiny príjemcov. *Mgr. Vladislav Valach, KZVMVP*

Foto: za

Eurokomisár diskutoval so študentmi o Európskej únii

Eurokomisár pre medziinštitucionálne vzťahy a administratívu a podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič vystúpil 5. mája v aule SPU s prednáškou o Európskej únii. Konala sa v rámci 12. ročníka Nitrianskych univerzitných dní.

M. Šefčovič (na snímke) skonštatoval, že členstvo SR v EÚ, kde sme vstúpili pred 10 rokmi, patrí k najvýznamnejším medzníkom v dejinách samostatného Slovenska. „Členstvo v EÚ nám zvýšilo životnú úroveň, naša krajina sa zme-

Foto: za

nila k lepšiemu. Menia sa regióny, mladí ľudia majú možnosti študovať a pracovať v zahraničí, prichádzajú k nám investori a výrazne sa posilnil náš rozpočet o finančné prostriedky získané z fondov a rozvojových projektov EÚ,“ uviedol eurokomisár. Dodal, že takmer 80 % všetkých verejných investícií na Slovensku je financovaných z rozpočtu únie.

V diskusii so študentmi dominovala téma zamestnanosti mladých, aktívneho a efektívneho čerpania a využívania štrukturálnych fondov EÚ či jednotnosti a ďalšej integrácie krajín eurozóny. M. Šefčovič uviedol, že vytvorenie podmienok pre zamestnanosť mladých (jedna z nich je aj rekvalifikácia), by malo byť pre vládu prioritné. Pokiaľ ide o čerpanie finančných prostriedkov zo ŠF EÚ, konštatoval, že v súčasnosti je zhruba päťdesiatpercentné a treba hľadať spôsoby, ako zjednodušiť zložitú administratívu. Na záver zdôraznil, že Európa by mala predstavovať jednotný celok, vzájomne koordinovať postupy, aby mala silné postavenie na medzinárodnej scéne. V rámci prednášky Moje mesto, môj región, moja Európa vystúpil aj Milan Belica, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja a Jozef Dvonč, primátor mesta Nitry. *rch*

Projektové stretnutie AGRIVOC na SPU

SPU organizovala 7. - 9. apríla stretnutie partnerov projektu Agrivoc (530184-TEMPUS-1-2-2012-1-RS-TEMPUS-JPCR), ktorého lokálnym koordinátorom je rektor Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD.

Projekt sa zameriava na zvýšenie kvality poľnohospodárskych študijných programov (pestovanie a ochrana rastlín, chov zvierat, vinohradníctvo, potravinárske technológie) v Srbsku a Bosne a Hercegovine. Jeho cieľom je tiež zlepšenie odbornej prípravy študentov formou praxí v poľnohospodárskych podnikoch a príprava študijných osnov, ktoré budú

vo väčšej miere zohľadňovať praktickú prípravu. Program stretnutia na SPU organizačne zabezpečila Kancelária zahraničných vzťahov a medzinárodných vzdelávacích programov. Odbornú stránku podujatia pripravila Fakulta biotechnológie a potravinárstva, Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov a Vysokoškolský poľnohospodársky podnik, s.r.o., Koliňany. *r*

SPU podpísala zmluvu o spolupráci s Tianjinskou univerzitou

SPU v Nitre navštívili 29. apríla piati zástupcovia Tianjinskej univerzity v Číne vedení prezidentom univerzity prof. Li Jiajunom. Výsledkom stretnutia bolo podpísanie memoranda o bilaterálnej spolupráci.

Vzácných hostí, ktorých sprevádzal čínsky riaditeľ Konfuciovho inštitútu (KI) v Bratislave prof. Ding Shude a Ing. Alena Malíčková, tajomníčka KI, privítala na pôde SPU prof. Zdenka Gálová, prorektorka pre vzdelávanie a ECTS, doc. Zuzana Palková, prorektorka pre informatizáciu a rozvoj SPU, doc. Ján Weis, predseda AS SPU, PhDr. Jarmila Horváthová z Katedry jazykov FEM, ako aj zástupcovia fakúlt.

V úvode stretnutia Ing. Gabika Slivinská

Z podpísania zmluvy o spolupráci.

Foto: za

z Kancelárie pre zahraničné vzťahy a medzinárodné vzdelávacie programy predstavila hosťom v krátkej prezentácii SPU, jej poslanie, štruktúru, študijné programy, medzinárodnú spoluprácu, vedeckovýskumnú činnosť a strategické zámery. PhDr. J. Horváthová informovala o príprave výučby čínskeho jazyka na Katedre jazykov FEM SPU.

Následne hostia predstavili svoju univerzitu, ktorá je najstaršou a zároveň jednou z piatich najprestížnejších čínskych univerzít. Pozvanie na stretnutie prijal aj Pengan Lv, čínsky študent 3. ročníka bakalárskeho štúdia na FBP SPU, odbor bezpečnosť a kontrola potravín, ktorý sa po delil o svoje dojmy z pobytu na SPU. Pozitívne vyzdvihol kvalitnú teoretickú a praktickú prípravu, ako aj možnosť naučiť sa slovenský jazyk a oboznámiť sa s našou kultúrou.

Na stretnutí bolo podpísané memorandum o spolupráci medzi SPU a Tianjinskou univerzitou, ktoré oficiálne naštartovalo vzájomnú kooperáciu. Na záver si hostia prezreli aulu a areál univerzity. *rch*

Odborárov opäť povedie doc. Zuzana Hlaváčová

pokračovanie zo strany 1

platov zamestnancov VŠ. Pokiaľ ide o súčasnú členskú základňu UO, informovala, že z 1110 zamestnancov SPU je 442 členov odborov. V minulom roku posilnilo rady OU 17 nových odborárov z radov zamestnancov. V súčasnosti je v organizácii združených aj 130 dôchodcov. Odborári veria, že nájdu konštruktívne riešenia na rozšírenie členskej základne najmä o mladých zamestnancov. V ďalšom bode programu sa účastníkom konferencie prihovorili predstavitelia OZ PŠaV na Slovensku. Ing. P. Ondek ich oboznámil s udalosťami, ktoré sa udiali v minulom roku, najmä s vyjednávaním navýšenia plátov pre nepedagogických i pedagogických zamestnancov, ako aj s úlohami, ktoré odborárov čakajú v budúcnosti, najmä vyjednávanie s vládou ku kolektívnej zmluve na obdobie do roku 2015. Doc. M. Habán sa vyjadril k otázke financovania VŠ, spolplatnenia denného štúdia na verejných VŠ v SR. Podľa názoru odborárov by to bolo nešťastné riešenie. „Už v súčasnosti je veľký odliv slovenských študentov do zahraničia, najmä do Čiech, potom by mohlo pribudnúť aj Poľsko či Rakúsko,“ uviedol M. Habán. V diskusii vystúpila kvestorka SPU doc. O. Roháčiková, ktorá sa zmienila najmä o súčasných a budúcich problémoch v súvislosti s vytváraním finančnej rezervy na univerzite (spolu financovanie projektov predkladaných v rámci Štrukturálnych fondov EÚ, súdne spory, pokles počtu študentov v externej forme štúdia a podobne), ako aj prof. B. Šiška, ktorý poukázal najmä na nízke finančné ohodnotenie zamestnancov SPU za reálny pracovný výkon, publikačné a vedecké výstupy. V závere rokovania delegáti volili predsedu UO OZ PŠaV pri SPU na ďalšie štvorročné funkčné obdobie. Do funkcie bola zvolená súčasná predsedníčka doc. Z. Hlaváčová. *rch*

Partneri zo Slovinska na FEŠRR

FEŠRR už štvrtý rok intenzívne spolupracuje s Primorskou univerzitou v Slovinsku v rámci Siete programov vidieckeho turizmu, ktorej činnosť bola úspešne predĺžená aj na ďalší AR 2014/2015. V rámci programu CEEPUS navštívili FEŠRR 9. apríla slovinskí partneri - Mitja Petelin a Nataša Gržinič. Predmetom rokovania, ktoré viedla prodekanica doc. JUDr. Eleonóra Marišová, PhD., za prítomnosti zástupcov fakulty, doktorandov a zahraničných hostí - Dr. Tadeusza Filipiaka a Ing. Libuše Měrtlovej, bola mobilita študentov a pedagógov v rámci programu CEEPUS, výmena skúseností a poznatkov medzi účastníkmi zahraničných mobilit, ako aj upevňovanie spolupráce a nadväzovanie nových kontaktov.

Ing. Veronika Dalkovičová, FEŠRR

O tradícii chovu koní na Slovensku

Chovu koní na Slovensku sa venovala medzinárodná konferencia, ktorá sa konala 22. - 24. apríla v Mojmírovciach.

Vystúpili na nej aj odborníci z našej univerzity - prof. Marko Halo, ktorý sa venoval vývoju populácie plemena slovenský teplokrvník a doc. Branislav Gálik, ktorý predstavil nové trendy vo výžive koní.

Súčasnú situáciu v chove koní zhodnotil František Grác z Zväzu chovateľov koní na Slovensku. Ako uviedol, za posledných 12 rokov sa podarilo zastaviť klesajúci trend v počte koní chovaných na Slovensku. SR dlhodobo zaostáva v počte koní na jeden kilometer štvorcový v porovnaní s ČR, Maďarskom, Rakúskom a Poľskom.

Počty koní klesli vlani oproti roku 1985 v Poľsku z 1,4 milióna kusov na 300-tisíc, v Maďarsku zo 120-tisíc na 65-tisíc, na Sloven-

Účastníci konferencie v Mojmírovciach. Foto:rch

sku z 18-tisíc na súčasných necelých 13-tisíc koní. ČR je v tomto smere fenomén, pretože sa jej ako jedinej podarilo strojnásobiť stavy koní. „Treba sa zamyslieť nad touto situáciou a niektoré dotačné tituly z Česka implementovať do slovenskej legislatívy,“ skonštatoval F. Grác. Slovensko je podľa neho schopné v súčasných podmienkach prijať zhruba 10-tisíc ďalších koní. Chov koní na Slovensku výrazne ovplyvnila privatizácia žrebčínov, keď zo šiestich zostal len Národný žrebčín v Topoľčiankach a Závodisko, š.p. Bratislava. „Najväčšou katastrofou bola privatizácia žrebčínov vo Veľkom Šariši a Šamoríne. Uzavreli sme si dvere a zostali sme odkázaní na plemenitbu od súkromných chovateľov,“ povedal F. Grác.

Za posledných 50 rokov poklesli stavy koní na Slovensku z 89-tisíc na súčasných 12 877 koní, historické minimum 8 328 koní dosiahli v roku 2005. Mimoriadne pestrá je však plejáda plemien. V evidencii sa nachádza 68 registrovaných plemien a krížencov. Dominantné postavenie má slovenský teplokrvník (23% z celkového počtu). Druhou najpočetnejšou skupinou je populácia krížencov (21%). Na ďalších miestach sú tradičné plemená dlhodobo chované na Slovensku (lipican, shagya arab, hucul, norik muránsky a furioso). Ostatné plemená koní sa v SR chovajú len okrajovo. Podľa F. Gráca, majitelia netradičných

Slovenský teplokrvník.

plemien ako frízsky kôň, akhal teke, paint horse, appaloosa, quarter horse sú postavení mimo zákon, pretože na Slovensku neexistuje uznaná chovateľská organizácia, ktorá by im vedela zabezpečiť potvrdenie o pôvode. Majitelia týchto koní pri plemenitbe a registrácii čistokrvných zvierat musia kontaktovať organizáciu v krajine pôvodu. To je veľmi zdĺhavé a preto si radšej dajú vystaviť pas pre koňa bez pôvodu.

Renáta Chosraviová

Odborníkov FBP zaujal výskum na univerzite v Bangkoku

Piaty zástupcovia Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU - doc. Ing. Helena Frančáková, CSc., Ing. Alica Bobková, PhD., prof. MVDr. Peter Massányi, DrSc., doc. Ing. Norbert Lukáč, PhD., a autorka článku, sa v marci v rámci vzdelávacieho projektu Rozvoj medzinárodnej spolupráce za účelom transferu a implementácie výsledkov výskumu a vývoja do vzdelávacích programov (TRIVE) a realizácie výskumného projektu AgroBioTech zúčastnili na desaťdňovej návšteve na Fakulte poľnohospodársko-spracovateľského priemyslu Kasetsart univerzity v Thajsku, ktorá sa v pedagogickej a výchovno-vzdelávacej činnosti riadi podobnými cieľmi ako FBP.

Kasetsart univerzita (KU) bola založená v roku 1943 a patrí k najväčším štátnym univerzitám v Thajsku. Jej názov v preklade znamená „vedomosti o pôde“, čo vystihuje podstatu jej zamerania, orientáciu na rôzne oblasti poľnohospodárstva a príbuzných oblastí. Navštevuje ju 35-tisíc študentov a tvorí ju 14 fakúlt. KU je medzinárodne uznávaná pre svoju akademickú excelentnosť a výsledky svetového štandardu. Predstavuje zdroje, ktoré spoločnosti pomáhajú dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj.

Z výskumu na fakulte

Fakulta poľnohospodársko-spracovateľského priemyslu KU, na ktorej nás privítal dekan Tanaboon Sajjaanantakul a zástupcovia jednotlivých pracovísk,

bola založená v novembri 1980. V súčasnosti má päť katedier - biotechnológie, potravinárskej vedy a technológie, baliacej techniky, vývoja produktov, textilných vied a dve divízie - manažmentu a poľnohospodársko-spracovateľskej technológie a technológie fyzikálno-chemického spracovania. Z bakalárskych študijných programov (ŠP) ponúka biotechnológie, potravinárske technológie, technológiu a materiály balenia a textilné vedy. Rovnako ŠP ponúka na magisterskom stupni štúdiu, plus poľnohospodársko-spracovateľské technológie. Z doktorandských ŠP sú to: biotechnológie, potravinárske technológie, technológia a materiály balenia. Výskum na fakulte je rozdelený do špeciálnych výskumných jednotiek. Prvou je jednotka poľnohospodársko-spracovateľského manažmentu, zaoberajúca sa odbornými znalosťami v oblasti riešenia problémov poľnohospodársko-potravinového reťazca, ako sú rýchlo sa kaziace potraviny, ich výroba a kvalita, marketing, distribúcia tovarov a služieb, doprava a informačné systémy. Druhá jednotka sa zaoberá výrobou alkoholických nápojov. Ďalšia sa venuje štúdiu chémie, funkčných vlastností a zdravotných prínosov zložiek tradične používaných v Thajsku a juhovýchodnej Ázii na identifikáciu, čistenie

a úpravu prírodných látok, ako sú polysacharidy, bielkoviny, flavonoidy, alkaloidy, fenoly a terpeny. Súčasné výskumné štúdie sa zaoberajú charakterizáciou, úpravou, využitím a stabilitou testovania polysacharidov, antimikrobiálnymi látkami, antioxidantami a zdravím prospešnými bioaktívnymi látkami z bylín, korenia, tropického ovocia a zeleniny a vedľajšími produktmi z potravinárskeho priemyslu. Fakulta sa podieľa aj na výskume štruktúrne-funkčných vzťahov poľnohospodárstva založených na báze bopolymérov, interakciou medzi chitosanom a povrchovo aktívnymi látkami, na procese výroby potravinárskych proteínov a peptidov, oddeľovania fáz vo vode, ako sú napríklad nanočastice a nanovlákná. Jej ďalšími výskumnými oblasťami sú potravinárske príchute a potravinová bezpečnosť, zachovanie čerstvých potravinárskych výrobkov, balenie potravín a poľnohospodárskych výrobkov, senzorké hodnotenia, výskum probiotík a prebiotík, inovatívnych produktov v potravinárstve a pod. Osobitne nás zaujala fakultná predajňa vlastných výrobkov, ktoré aj samostatne balia a predávajú zamestnancom i návštevníkom univerzity. Za nezabudnuteľný zážitok na Kasetsart univerzite chceme poďakovať asistentke prezidentky pre akademické záležitosti Nuttakan Nitayapatovej, ktorá nás počas celého obdobia sprevádzala a zabezpečovala návštevu jednotlivých pracovísk, fakúlt a knižnice. Veľmi radi by sme opätovali srdečnosť a pohostinnosť našich thajských priateľov, počas ich návštevy FBP v máji tohto roku.

Prof. Ing. Miroslava Kačániová, PhD., FBP

Zástupcovia FBP na Fakulte poľnohospodársko-spracovateľského priemyslu KU. Snímky: archív MK

Cesty a prostriedky udržania zdravia v súčasnosti

Pod týmto názvom zorganizoval kolektív Inštitútu fytotherapie pri Národnej univerzite v Užhorode pod vedením prof. O. Hanyčovej v spolupráci s kolektívom Inštitútu ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti (IOBBB) pri Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre 6. medzinárodnú konferenciu, ktorá sa konala 11. – 12. apríla v kongresovom stredisku Sanatória Kvítká Poloniny na Ukrajine.

Vyššie 110 účastníkov z 5 krajín prezentovalo formou prednášok a posterov výsledky z riešenia svojich výskumných experimentov z problematiky výživy, fytotherapie, zlepšovania zdravia a využívania liečivých rastlín, publikovaných vo vyše 80 odborných prácach.

V úvodnej, slávnostnej časti konferencie odovzdal doc. Ing. Ján Brindza, CSc., vedúci IOBBB, prvým desiatim významným výskumným pra-

covníkom z výskumných a vzdelávacích inštitúcií Ukrajiny certifikáty o ich účasti v zriadenej medzinárodnej sieti pre výskumný, vzdelávací a rozvojový program Agrobiodiverzita pre zlepšenie výživy, zdravia a kvality života. Sieť bola zriadená ako výstup vzdelávacieho projektu Rozvoj medzinárodnej spolupráce za účelom transferu a implementácie výsledkov výskumu a vývoja do vzdelávacích programov (TRIVE) a podporné zázemie pre realizáciu výskumného projektu AgroBioTech. Jej hlavným cieľom je vytvorenie materiálo-technických a inštitucionálnych podmienok pre rozvoj medzinárodnej spolupráce pri využívaní zabudnutých, nevyužívaných, menej známych a nových druhov rastlín v súlade s ratifikovaným medzinárodným Dohovorom o biologickej diverzite s cieľom podpory zvyšovania potravinovej bezpečnosti, rozširovania a využívania druhov rastlín pre zlepšovanie zdravia obyvateľstva, zabezpečenia remediácie prírodných zdrojov a životného prostredia, zlepšovania sociálno-ekonomického rozvoja vidieka ako základne pre uchovanie krajiny. Dôležitým aspektom je aj vytváranie podmienok pre rozvoj regionálnej ekonomiky a podpory, ako aj vytváranie príležitostí pre rozvoj malých a stredných poľnohospodárskych podnikov, vytváranie pracovných príležitostí pre šľachtenie, množenie a pestovanie nových druhov, ako aj zabezpečovanie transferu poznatkov pre poľnohospodársku a potravinársku verejnosť a zvyšovanie znalostí vidieckeho obyvateľstva v oblasti zdravej výživy.

IOBBB

Počas slávnostného otvorenia medzinárodnej konferencie zástupcovia viacerých ukrajinských výskumných a vzdelávacích inštitúcií odovzdali doc. Jánovi Brindzovi ďakovné listy za dlhoročnú aktívnu spoluprácu, najmä v oblasti spoločne riešených výskumných projektov, prípravu spoločných odborných prác, organizovanie vedeckých podujatí, získavanie patentov a zabezpečovanie výmenných výskumných pobytov pre študentov, doktorandov a výskumných pracovníkov.

Foto: archív JB

FZKI na FLÓRE 2014

Na Flóre v Bratislave sa 1. mája konal 19. ročník súťaže vo viazaní a aranžovaní kvetov, ktorú už tradične organizuje firma KULLA. Súťaž prebehla v dvoch kategóriách: junior a senior. V kategórii senior mala zastúpenie aj Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU.

Lukáš Valenta, študent 2. ročníka bakalárskeho stupňa štúdia, odbor záhradníctvo, zhotovil kvetinovú dekoráciu na tému Vintage krásna (prenesený význam anglického slova vintage znamená niečo historické, výberové, ale i klasické), v ktorej sa umiestnil na 3. mieste, ako aj v téme Kúzllo starých čias. V téme Tajná práca získal 2. miesto. Gratulujeme a želáme veľa ďalších úspechov na národných i medzinárodných súťažiach vo viazaní a aranžovaní kvetov.

Ing. Milan Knoll, PhD., FZKI

Na FLÓRE 2014 vládla tvorivá atmosféra.

Foto: archív FZKI

FZKI spolupracuje s Fakultou geodézie Univerzity v Záhrebe

Dekanka Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre Ing. Klaudia Halászová, PhD., a dekan Fakulty geodézie Univerzity v Záhrebe, v Chorvátsku, prof. Miodrag Roič podpísali 14. marca zmluvu o spolupráci medzi oboma fakultami.

Cieľom je naštartovať vedeckú spoluprácu v oblasti geoinformačných technológií, vytvárať spoločné tímy pre riešenie medzinárodných projektov, ako aj spolupracovať vo vzdelávacej činnosti formou letných škôl a výberových prednášok

Miloslav Mucha, FZKI

NA SLOVÍČKO

s novou profesorkou DANOU TANČINOVOU z Fakulty biotechnológie a potravinárstva

V čom je pre vás práca v akademickom prostredí atraktívna?

Keď bola naša mladšia dcéra škôlkarka, tak sa ma opýtala: „Mamina a kedy sa prestaneš učiť?“ Odpovedala som jej v tom zmysle, že stále som nútená pracovať na sebe, vzdelávať sa, aby študenti získali najnovšie poznatky. Dodnes je to tak. Jednoducho nemôžem zaspáť vo „vývoji“. Som rada, keď stretnem študentov, ktorí sa chcú učiť pre poznatky, nielen pre známku v indexe. Takí ma dokážu nabudiť a nabiť energiou.

Ako by ste charakterizovali vaše odborné vedecké zameranie pre záujemcov mimo vášho odboru?

Mojou srdcovou oblasťou sú vláknité mikroskopické huby, ktoré laici poznajú skôr pod označením plesne. Sú to fantastické organizmy, ktoré človek využíval a využíva pri výrobe potravín, enzýmov, organických kyselín, atď. S ich produktmi sa stretávame denne, i keď si to neuvedomujeme. Na druhej strane sú to organizmy, ktoré nám znepriemňujú život. Mikroskopické vláknité huby sú veľmi nenáročné na podmienky prostredia a vedľa rásť a rozmnožovať sa pri minimálnych podmienkach, a tak sa významne podieľajú na znehodnocovaní potravín, krmív a surovín na ich výrobu. Okrem priameho znehodnotenia uvoľňujú aj nebezpečné toxické metabolity – mykotoxíny, ktoré môžu vyvolávať rôzne vážne zmeny v organizme nás konzumentov. Ďalej mikroskopické huby spôsobujú mykózy a alergie.

Ako veda obohacuje váš život?

Naučila ma trpezlivosť, nerobiť veci unáhle.

O potrebe kvalitného vysokoškolského vzde-

lania sa hovorí veľa a pri rozličných príležitostiach. Viac ako slová sú potrebné skutky. Čo by mala univerzita robiť pre skvalitnenie vzdelávania a vedeckého výskumu?

Na našej univerzite práve vyrastá nové centrum pre vedeckú činnosť AgroBioTech, ktorý prispeje k ďalšiemu skvalitneniu vedeckého výskumu. V jeho priestoroch by sme sa chceli venovať aj oblasti stanovovania mykotoxínov priamo v komoditách. Podľa môjho názoru ku skvalitneniu vzdelávania a vedeckého výskumu musí však predovšetkým prispieť financiami štát. Nie je normálne, že materiál potrebný na praktickú výučbu študentov je hračený z projektov, ktoré sú určené na vedu a často sú aj tie málo finančne dotované.

Keby ste mali vymenovať tri míľniky vo svojom živote, ktoré by to boli?

Stretnutie ľudí ako je doc. Horník, doc. Kopčanová, doc. Števlíková. Doc. Horník ma počas štúdia oslovil s ponukou vypracovať diplomovú prácu pod jeho vedením a tým mi pootvoril dvere na Katedru mikrobiológie a „rozhodol“ o mojom vedeckom osude. Spolu s docentkami Kopčanovou a Števlíkovou ma viedli pri prvých pedagogických krokoch a písaní prvých vedeckých publikácií. Jedným z výrazných míľnikov v mojom živote je založenie rodiny, mimochodom už počas môjho vysokoškolského štúdia. S manželom máme dve dcéry, na ktoré sme hrdí a naplňujú náš život. A samozrejme každý postup vo vedecko-pedagogickej oblasti predstavuje významný míľnik a zároveň ďalšiu výzvu.

Renáta Chosraviová

MODERNÉ PRACOVISKÁ NA SPU V NITRE

Reologické laboratórium

V rámci riešenia viacerých projektov bolo v uplynulom období na Katedre skladovania a spracovania rastlinných produktov (KSSRP) Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU vybudované unikátne reologické laboratórium. Jeho cieľom je rozvíjať vedeckovýskumné aktivity a hľadať odpovede na aktuálne problémy v oblasti hnetenia cesta, merania fyzikálnych vlastností cesta a experimentálneho pečenia. Fundované riešenie tejto problematiky si nepochybne vyžaduje najmodernejšie laboratórne vybavenie.

Reologické laboratórium KSSRP

„Výskum na katedre sa dlhodobo orientuje na problematiku hodnotenia kvality surovín a potravín rastlinného pôvodu a v rámci hodnotenia obilnín, ktoré nepochybne patria k najdôležitejším surovinám, má veľký význam stanovovanie vlastností múk a ciest z nich pripravených,“ hovorí vedúca KSSRP doc. Ing. Tatiana Bojnanská, CSc.

V súčasnosti sa vedecké aktivity katedry vo významnej miere zameriavajú na problematiku optimalizácie režimu prípravy pšeničného cesta. Na tento účel sa využíva laboratórny špirálový miesič Diosna SP12 modifikovaný spoločnosťou Diosna Dierks & Söhne, Osnabrück, Nemecko, vybavený prídavným zariadením s možnosťou merania aktuálnej teploty cesta, energie spotrebovanej na hnetenie cesta a nastavenia počtu a rýchlosti otáčok špirály a dieže.

Na hodnotenie fyzikálnych vlastností cesta sa používa sada reologických prístrojov (Farinograph-E, Extensograph-E, Amylograph-E), ktoré zaznamenávajú kvalitatívne parametre súvisiace s vlastnosťami dôležitými pre ich priemyselné spracovanie a produkciu vhodných surovín pre pekárske výrobky.

Farinographom-E možno hodnotiť základné kvalitatívne charakteristiky múky. Princíp stanovenia spočíva v meraní odporu, ktorý kladie cesto pri miesení lopatkám farinografu, a ktoré-

ho hodnoty sa následne prenášajú do grafu pomocou počítača a špeciálneho softvéru a vyjadrujú ako FU (farinografické jednotky) alebo BU (Brabenderove jednotky). Na základe priebehu takto získaného grafu sa hodnotí farinografická väznosť múky (%), čas vývinu cesta (min), stupeň zmäknutia cesta (FU), stabilita cesta (min) a farinografické číslo kvality.

Amylographom-E možno charakterizovať amylolytickú aktivitu vo vzorke múky, ako aj stupeň poškodenia škrobu. Princípom metódy je meranie odporu suspenzie múky s vodou v závislosti od teploty a času, pričom sú hodnotené charakteristiky ako začiatok želatinácie (°C), maximum želatinácie (°C) a maximálna konzistencia. Získané hodnoty slúžia na určovanie technologických vlastností pekárskeho surovín a je z nich vyvodzovaný priebeh mazovatenia a možné koloidné zmeny v ceste, hlavne v prvej fáze pečenia.

Extensograph-E sa využíva na meranie vlastností cesta pri jeho naťahovaní vo vertikálnom smere. Charakterizuje také vlastnosti cesta ako je funkcia deformačnej sily a dĺžka natiahnutia od momentu, keď začne sila pôsobiť na cesto až do momentu jeho roztrhnutia. Priebeh sa registruje elektronicky a premieta do grafu. Na základe výsledkov sa cesto charakterizuje ako krátke a drobivé, krátke a pevné, pružné a ťažné, ťažné a rozplývavé.

Ďalšie zariadenie, fermentograf, umožňuje meranie zmien objemu cesta počas trvania skúšky v dôsledku činnosti kvasiniek pekárskeho droždia a schopnosti testovanej múky udržať vzniknuté kvasné plyny v ceste. Na prístroji možno zistiť vývin kvasného plynu v cm³ po 30, 60 a 90 minútach, a objem cesta v čase zlomu fermentogramu (tzv. kritický čas), v ktorom sa celistvosť cesta vplyvom nahromadeného kvasného plynu začína narušať (CO₂ začína unikať) a intenzita nárastu objemu cesta klesá. Pomocou fermentografu možno získať komplexný obraz o kvalite použitej múky a droždia, tým vznikne možnosť upraviť receptúru a kvalifikovane regulovať proces fermentácie.

Vo výskumnej aj pekárskej praxi sa za priamu metódu stanovenia pekárskej kvality považuje pokusné pečenie (pekársky pokus), ktoré sa čo najviac približuje prevádzkovým podmienkam. Pomocou neho možno zistiť, aké výrobky z danej suroviny môžeme skutočne očakávať. Na realizáciu pekárskeho pokusu sa na pracovisku využíva dvojjetáková pec s kysiarňou Miwe Condo, ktorá spĺňa všetky požadované parametre kontrolovaného pečenia. Po upečení sú vo výrobkoch hodnotené parametre kvality ako objem výrobku, špecifický objem, merná hmotnosť, výťažnosť, klenutie pečiva a ďalšie, ako aj senzorická kvalita pomocou zvolených deskriptorov senzorického hodnotenia.

Na základe komplexných analýz, realizovaných pomocou uvedených prístrojov a celkového vyhodnotenia získaných výsledkov, možno dať cenné odporúčania týkajúce sa kvality vstupných surovín, ale aj optimalizácie ich spracovania, a to aj vtedy, keď ide o neštandardné suroviny, napr. kompozitné múky, v ktorých sú určitým podielom zapracované aj nepekárske plodiny (pohánka, láskavec, ovos, orechy, strukoviny atď.).

Prístrojová technika v reologickom laboratóriu KSSRP sa využíva aj vo vzdelávacom procese, najmä v rámci výučby predmetov technológie spracovania cereálií, resp. technológie spracovania potravín rastlinného pôvodu. V laboratóriu sa tiež riešia výskumné úlohy v rámci domácich a zahraničných projektov základného a aplikovaného výskumu a záverečné práce na všetkých stupňoch vysokoškolského vzdelávania.

Kolektív KSSRP FBP

Chlieb s rôznym prídavkom nepekárskej suroviny. Snímky: archív FBP

NAJ agro dievča fascinujú traktory, NAJ agro chlapca bioenergetika

Vítazi 2. ročníka súťaže stredoškôľakov, študujúcich odbory súvisiace s agrobiznisom, majú jasné predstavy o svojej budúcej kariére. Maturantka Karin Kópková, študentka SOŠ Topoľčany, chce pracovať na vlastnej farme, no predtým by si poznatky rada doplnila štúdiom na SPU v Nitre. Rastislav Korytár, študent SOŠ v Ivanke pri Dunaji (Bernolákov), chce svoj profesijný život zasvätiť bioenergetike.

Cieľom súťaže, ktorú organizuje vydavateľstvo Slovenský CHOV, je zvýšiť záujem žiakov o štúdium poľnohospodárskych odborov stredných škôl. Ukázať verejnosti, že študenti stredných škôl s poľnohospodárskym zameraním sú sympatickými a vzdelanými mladými ľuďmi. V súlade s mottom súťaže, hovoriacim o tom, že aj mladosť, múdrosť a krása sa dokážu snúbiť s láskou k dorábaniu chleba. Príležitosť na vyslovenie svojho posolstva dostalo už v semifinálovom kole súťaže 46 študentov z 13 stredných škôl. Zaznelo i nasledovné: „Poľnohospodárstvo je krásna práca, týka sa života rastlín a zvierat. Chcem, aby si moji rovesníci uvedomili, že to nie je len špinavá robota, keď je družstevník stále od nafty a oleja, ale aby v tejto práci videli jej krásu.“

Dvadsať finalistov (o postupe do finále rozhodla porota, ktorej členkou je aj zástupkyňa Klubu poľnohospodárskych odborníkov pri SPU v Nitre Ing. Zuzana Čierna, PhD.) museli

Vítazi súťaže Karin Kópková a Rastislav Korytár. Foto: Marián Dukes

preukázať svoje znalosti z odborov, ktoré študujú. Medzi dievčatami dominoval chov koní a psův. Chlapci – čo je potešiteľné, boli študentmi hlavne tradičných poľnohospodárskych odborov (mechanizátori, agronómovia). Mnohí finalisti sa vyslovili, že by radi študovali na SPU v Nitre, kým vlni medzi účastníkmi súťaže prevládala záujem o štúdium veterinárnej. Pre našu alma mater nová - potešujúca skutočnosť. Bližšie nahliadnuť na šarm a vedomosti súťažiacich môžete na www.agrobiznis.sk, časť „videozóna“. Ing. Ján Huba, PhD., Slovenský CHOV

Študentské vedecké konferencie opäť v súťaživej atmosfére

Cieľom univerzitného dňa študentskej vedeckej činnosti je poskytnúť študentom príležitosť verejne prezentovať výsledky svojej vedeckej práce. Študenti získavajú praktické skúsenosti pri formulovaní záverov, zovšeobecňovaní a prezentácii či konfrontovaní výsledkov a nových poznatkov, ako aj prehľad o stave výskumu na iných vedeckých pracoviskách. Zároveň majú možnosť nadviazať pracovné kontakty a priateľské vzťahy so študentmi z partnerských VŠ. Tento rok prebehli ŠVK na našej univerzite 23. apríla v rámci Nitrianskych univerzitných dní, a to tradične, formou súťaže. Členovia komisií hodnotili aktuálnosť riešenej problematiky, vhodnosť metodických postupov a zvolených štatistických metód, prínos práce pre rozvoj vedy a praxe a úroveň prezentácie.

V poradí 20. vedeckú konferenciu (VK) študentov na **Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov** otvoril prodekan doc. K. Hudec. Prezentovaných bolo 69 prác orientovaných na problematiku rastlinnej a živočíšnej produkcie. Rokovanie prebiehalo v 7 sekciách: Špeciálna živočíšna produkcia, Genetické technológie a veterinárske disciplíny, Výživa zvierat, krmiarstvo a výživa ľudí, Špeciálne chovateľské odvetvia, Rastlinná produkcia, udržateľné poľnohospo-

dárstvo a environmentalistika, Fyziológia rastlín a botanika, Výživa a ochrana rastlín a pôdoznanectvo.

Fakulta biotechnológie a potravinárstva usporiadala 12. VK študentov I. a II. stupňa štúdia a 8. VK doktorandov, obe s medzinárodnou účasťou. Účastníkov privítal dekan prof. J. Tomáš a prodekan doc. D. Urminská. V rokovacích sekciách: Aplikovaná a molekulárna biológia a biotechnológia, Technológia, kvalita a bezpečnosť surovín a potravín rastlinného pôvodu a Technológia, kvalita a bezpečnosť surovín a potravín živočíšneho pôvodu, sa o ocenenie uchádzalo 31 prác, medzi nimi aj tri z Univerzity Oradea v Rumunsku a jedna z Korvínovej univerzity v Budapešti. Prvé tri miesta v každej sekcii boli ocenené finančnou odmenou vo výške 100, 70 a 50 eur. Ďalší študenti boli ocenení knižnou publikáciou za vedecký prínos pre prax. Za prvé miesta získali študenti aj ročné predplatné na časopis Naše pole a Slovenský chov.

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja zorganizovala ŠVK pod záštitou dekanu prof. A. Bandlerovej. Súťažilo sa v sekciách: Verejná správa a regionálny rozvoj (európske rozvojové programy, regionálny rozvoj a cestovný ruch, verejná správa a právo), Životné pro-

stredie a udržateľný rozvoj, European Union, Public Administration and Law, Mladá veda. Prihlásených bolo 32 študentov, prezentovaných 30 prác. Prvé tri miesta boli ocenené nákupnou poukážkou Panta Rhei, každý účastník získal certifikát za účasť.

Pod záštitou dekanu Ing. K. Halászovej sa uskutočnila ŠVK na **Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva**, ktorú otvorila prodekan doc. R. Štěpánková. Tridsaťtri účastníkov, z toho jeden zo zahraničia, bolo rozdelených do 3 sekcií: Záhradníctvo, Záhradná a krajinná architektúra, Krajinné inžinierstvo. Prvé tri miesta v každej sekcii boli ocenené finančnou cenou. Všetci účastníci dostali certifikát o účasti.

Technická fakulta zorganizovala ŠVK pod názvom Najnovšie trendy v poľnohospodárstve, strojárstve a v odpadovom hospodárstve. Prihlásených bolo 43 prác, medzi nimi dve z TU vo Zvolene, ako aj zo zahraničných univerzít: z Ukrajiny (7 prác), Ruskej federácie (1), Poľska (3), Maďarska (2), z ČR (4). Rokovalo sa v 3 sekciách: Využitie techniky v poľnohospodárstve, v potravinárstve a v odpadovom hospodárstve, Prevádzka dopravnej a manipulačnej techniky, Informatika a automatizácia technologických procesov. Najlepším študentom TF SPU z každej

sekcii bolo za úspešnú reprezentáciu fakulty navrhnuté motivačné štipendium vo výške 250 eur. Najlepšie práce študentov z iných univerzít boli ocenené diplomom a knižnou publikáciou.

Na **Fakulte ekonomiky a manažmentu** sa ŠVK konala pod záštitou dekanu doc. I. Zentkovej. Zúčastnilo sa na nej 20 študentov. Rokovalo sa v 3 sekciách: Marketing a obchod, Ekonomika, manažment a financie, Aplikované kvantitatívne metódy, informačné systémy a informatika. Hodnotiace komisie vybrali tri najlepšie práce a víťazi boli okrem diplomu, aj finančne odmenení. Najväčším pozitívom je čoraz vyššia úroveň prezentovaných prác. rch

(Výsledky z konferencií nájdete na www.polnohospodar.sk)

V ZRKADLE

ING. MICHAELA HRÚZOVÁ
Pracovná pozícia: záhradníčka v Botanickéj záhrade SPU
Miesto narodenia: Nitra
Vek: 30 rokov

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Vždy niekým iným. Väčšinou podľa aktuálnej televíznej ponuky.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Študovala som záhradníctvo na FZKI. Veľmi dlho som nemala ujasnené smerovanie môjho „dospelého“ života, takže výber školy považujem skôr za náhodu alebo výsledok vylučovacej metódy.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

Nezakladám si na idolo. Mám to šťastie, že sa môžem stretávať s ľuďmi, s ktorými sa stretávať chcem a s ktorými si mám čo povedať.

Z čoho ste mali v poslednej dobe najväčšiu radosť?

Nedávno som dostala lekvárovú šišku zadarmo od úplne cudzieho človeka.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Je veľmi veľa ľudských vlastností, ktoré sa mi priečia a bez ktorých by bol svet určite krajší. Verím však, že všetko zlé je na niečo dobré. Zlé udalosti a ľudské vlastnosti nás formujú a dodávajú význam tomu dobrému okolo nás a v nás. Takže osobne by mi stačilo, keby bola rovnováha medzi tým zlým a tým dobrým.

Čo rada čítate (počúvate)?

Rada čítam thrillery a kriminálky, ale samozrejme, veľká časť kníh v mojej knižnici je o rastlinách. Hudbu príliš nepočúvam, aj pri práci mám radšej ticho (vtedy môžem počúvať vlastné myšlienky). ☺

Aké máte koníčky?

Aranžovanie a tvorbu akéhokoľvek druhu, fotoграфovanie, turistiku, svoju prácu.

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Nie. Všetky moje necnosti sú veľmi dôležité pre môj šťastný život.

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Tie, ktoré zo mňa robia lepšieho človeka. Myslim, že všetky dôležité hodnoty sú prevtelené do mojich najbližších ľudí.

Máte nejaký obľúbený citát?

U mňa je to s citátmi tak, ako s vtipmi. Veľa som ich počula, mnohé sa mi páčili, ale keď treba, tak si na žiadny neviem spomenúť. *rch*

VESELOU CERUZZKOU

Marcel Kríštofovič

PESTOVANIE GRANÁTOVÝCH JABŇEK MÁ AJ SVOJE NEVÝHODY. NÁPRÍKLAD PRI ICH ZBERE MUSÍ ASISTOVAŤ PYROTECHNIK.

Chcete sa učiť čínštinu?

Katedra jazykov FEM v spolupráci s Konfuciovým inštitútom v Bratislave oznamuje, že v akademickom roku 2014/2015 organizuje pre študentov SPU v Nitre bezplatnú výučbu čínskeho jazyka pod vedením čínskeho lektora. Záujemcovia sa môžu prihlásiť do 15. septembra 2014 u p. Ocelkovej na mailovej adrese: maria.ocelkova@uniag.sk, tel. 037/ 641 4541 alebo osobne na KJ, 5. posch. č. dverí 510.

KJ FEM

V dvoch maďarských zeleninárskych firmách

Štyridsať študentov dennej formy štúdia odboru záhradníctvo sa s pedagógmi z Katedry zeleninárstva FZKI zúčastnili 4. - 5. apríla na dvojdnovej exkurzii v Maďarsku, kde navštívili dve firmy zamerané na množiteľské technológie v zeleninárstve.

Firma Grow Group Palánta Kft., vo Felgyő sa zaoberá výrobou a distribúciou sadby zeleniny. Patrí medzi najväčších výrobcov sadby v Európe s ročnou produkciou sto miliónov priesad. Určené sú nielen na domáci trh, ale 40 až 60 percent produkcie sa vyváža do Chorvátska, Rumunska, Bulharska, Srbska, Českej republiky a Slovenska. Výroba sa realizuje v skleníkovom hospodárstve na výmere 5,2 ha s použitím najmodernejších technológií na dopestovanie balíčkovanej sadby, sadby s priamym výsevom do sadbovačov, sadby pestovanej na grodate pre hydroponické systémy, ako aj vrúbľovanej

sadby vybraných druhov plodovej zeleniny.

Ďalšou zastávkou bola firma Primőr Profit Kft., v Szegvári, ktorá sa okrem výroby sadby zeleniny na ploche 3,5 ha zaoberá aj rýchlením zeleniny.

Mali sme možnosť vidieť najnovšiu technológiu hydroponického pestovania papriky (9,6 ha) a rajčiakov (1,6 ha) na kokosovom substráte. Svoju celoročnú produkciu prispôbujú požiadavkám zákazníkov a sortiment priesad zeleniny rozširujú aj o koreninové a aromatické rastliny.

Ing. Alena Andrejiová, PhD., FZKI

PIKNIK ako motivácia k lepším medziľudským vzťahom

V parčíku pred SPU sa 28. apríla v rámci Nitrianskych univerzitných dní konal obľúbený PIKNIK 2014. O bohatý program sa postarali doktorandi FZKI.

Foto: Andrej Tárnik

Návštevníci si mohli vypiť čajík v trávě na dečkách, prečítať knihy z pójazdnej čítárne, vypočuť besedu troch slovenských autoriek v adrenalínových hrách obrích rozmerov alebo otestovať svoju ohybnosť na kruhoch zavesených zo stromu pod vedením skúsených lektoriek. Pripravené boli workshopy, v rámci ktorých si mohli záujemcovia vyskúšať tvorbu grafitu alebo naučiť sa, ako sa robí komix. Hlavným poslaním Pikniku je ukázať, že aktivity a každodenné oddychové činnosti sa dajú robiť vonku, pod holým nebom, s priateľmi a neizolovane od spoločnosti. Spomienky na spoločnú zábavu s ostatnými a spo-

znávanie nových ľudí skvalitňujú život a tvoria vzťah obyvateľov k mestu. Podujatie sprevádzalo viacero vystúpení. Obrovskú dávku flexibility a schopnosti improvizácie prejavili žiaci Tralaškoly, keďže tesne pred ich vystúpením sa rozpršalo a podujatie bolo presunuté do priestorov pod aulu. Avšak ako povedala Monika Jančovičová, spoluorganizátorka podujatia, všetci si odnášali z tohto dňa dobrú náladu a krásne spomienky. A to je pre organizátorov najväčšia odmena. „Chceli by sme, aby sa akcia stala každoročnou súčasťou NUD a života mesta Nitry,“ dodala.

Ing. Dominika Titková, FZKI

Foto: Lenka Konôpková

RECENZIA

Po stopách valachov v Karpatoch

Vedecká monografia autorov: **prof. Ing. Jána Nováka, PhD., prof. PhDr. Jána Podoláka, DrSc., PhDr. Ivety Zuskinovej, doc. RNDr. Milana Margetína, PhD.,** vyšla koncom minulého roka v zahraničnom

vydavateľstve.

Pozostáva zo šiestich kapitol, v ktorých sa autori venujú geografickým, krajinným, ekologickým a floristickým danostiam rozloženého karpatského horstva, genéze karpatského salašníctva, vplyve karpatského salašníctva na tradičnú kultúru Slovenska, ako aj šľachtiteľským a plemenárskym výsledkom v chove oviec v SR. Najpodstatnejším prínosom je aspirácia autorov predstaviť slovenskej odbornej verejnosti fenomén karpatského salašníctva ako špecifický kul-

túrno-geografický jav. Na dosiahnutie tohto zámeru uplatnili náročný metodologický koncept. Jeho východiskom sa stalo rámcovanie problematiky salašníctva celokarpatskými reláciami, ako aj jej rozpracovanie v multidisciplinárnom zábere, ku ktorému sa dopracovali bádatelia v oblasti prírodných, poľnohospodárskych a sociálnych vied.

Vďaka takémuto prístupu sa zrodil doteraz teritoriálne najcelistvjší a tematicky najkomplexnejší obraz o agrikultúrnej podobe salašníctva v Karpatoch.

Monografia prispeje aj k realizácii celospoločensky i globálne významných snažení, medzi ktoré sa zaradil aj Rámcový dohovor o komplexnom prístupe a spolupráci pri ochrane a trvalo udržateľnom využívaní Karpát.

Publikácia má 280 strán, obsahuje bohatú farebnú i čiernobielu fotodokumentáciu, tabuľky, grafy a mapy.

r

Z konferencie Erasmus Student Network

Na Univerzite Bicocca v Miláne sa 3. - 7. apríla konalo valné zhromaždenie dobrovoľníckej organizácie Erasmus Student Network (ESN). Zúčastnilo sa na nej 600 študentov z celej Európy, SPU reprezentovala autorka článku.

Pri príležitosti 25. výročia vzniku ESN bol predstavený nový projekt Mov'in Europe, kampaň ESN propagujúca mobilitu ako životný štýl, a to prostredníctvom zapojenia reprezentantov do miestnych, národných a medzinárodných aktivít. Počas 25 rokov podporilo mobility viac ako 15-tisíc dobrovoľníkov zo 447 združení ESN v 37 krajinách.

V rámci podujatia sa konal kariérny deň, počas ktorého sa prezentovali európske firmy a projekt Let's Strat Up, pomocou ktorého môžu mladí ľudia naštartovať svoje podnikanie, ako aj Informarket, kde sa prezentovali európske krajiny a univerzity.

Za SR bolo prezentovaných 13 univerzít, medzi nimi aj naša SPU. Zároveň sa konali zaujímavé workshopy a prezentácie projektov a nových nápadov.

Kristína Candráková, FAPZ

SPU na podujatí reprezentovala K. Candráková (vľavo). Foto: archív KC

Na návšteve v Európskom parlamente

Začiatkom apríla som ako študentka 5. ročníka FEŠRR, odbor manažment rozvoja vidieckej krajiny a vidieckeho turizmu, dostala možnosť prostredníctvom Výboru regiónov, resp. EPP – Európskej ľudovej strany, ktorá je najsilnejšou politickou skupinou v Európskom parlamente (EP), navštíviť Brusel. V rámci programu sa konala návšteva EP, Európskej komisie (EK) a stretnutia s významnými osobnosťami.

Každú členskú krajinu reprezentoval jeden študent. Vzhľadom na veľké množstvo prihlášok zo Slovenska sa organizátori rozhodli pozvať dvoch našich zástupcov. Do Bruselu sme tak vycestovali spolu s Jánom Kartuskom z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Po príchode do belgickej metropoly ma zaujala najmä multijazyčnosť mesta. Domáci nemajú problém používať okrem francúzštiny aj angličtinu. V rámci programu sme stretli viacero významných osobností, medzi nimi Johannesa Hahna, eurokomisára pre regionálnu politiku (RP), ktorý nás informoval o perspektívach RP či Michaela Schneidera, predsedu EPP. Tiež sme stretli primátora Bratislavy Milana Ftáčnika, diskutovali s primátorom Štúra Jánom Oravcom a primátorom Moldavy nad Bodvou Istvánom Zachariášom. Obaja sa s nami podelili o svoje skúsenosti nadobudnuté vo funkcii členov Výboru regiónov (VR), poradného orgánu EP. Nezabudnuteľné bolo aj plenárne zasadnutie VR, ktoré sme mohli sledovať naživo s prekladom. Navštívili sme aj EP a EK. Žiaľ, kvôli prebiehajúcej 4. euro-africkému summitu zrušili našu návštevu Rady EÚ. Bolo však zaujímavé vidieť ako takáto udalosť, akou bol summit, zmenila rytmus života v meste. A čo mi dali tri dni v Bruseli nabitý program? V prvom rade som si rozšírila obzory a vedomosti o činnosti európskych inštitúcií. Tiež som získala nové známosti z celej EÚ a naskytla sa mi možnosť oboznámiť sa zblízka s fungovaním spoločenstva európskych krajín.

Silvia Harcová, FEŠRR

OZNAMUJEME

■ Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre vypisuje výberové konanie na obsadenie miest na doktorandské štúdium v akademickom roku 2014/2015 v študijných programoch:

6.1.3 všeobecná živočíšna produkcia

6.1.4 špeciálna živočíšna produkcia

6.1.6 všeobecná rastlinná produkcia

6.1.7 špeciálna rastlinná produkcia

6.1.8 agrochémia a výživa rastlín

6.1.9 fyziológia plodín a drevín

6.1.12 výživa

6.1.16 ochrana rastlín

Prihlásiť sa môžu absolventi vysokých škôl v príslušnom zameraní. Informácie o témach dizertačných prác, ako i podmienkach prijatia na štúdium môžete získať na vedeckovýskumnom oddelení Dekanátu FAPZ SPU v Nitre, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, tel.: 037/641 5485 a na webovej stránke www.fapz.uniag.sk. **Uzavierka prihlášok je 10. 6. 2014.**

■ Dekan Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre oznamuje, že **27. 6. 2014** sa budú konať prijímacie skúšky na doktorandské štúdium v nasledovných akreditovaných študijných programoch:

- **biotechnológia**

- **technológia potravín**

- **molekulárna biológia**

Témy dizertačných prác sú zverejnené na www.fbp.uniag.sk a na oddelení vedeckovýskumnom a zahraničných vzťahov Dekanátu FBP SPU v Nitre, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, tel.: 037/641 5385. **Uzavierka prihlášok je 3. 6. 2014.**

■ Dekan Technickej fakulty SPU v Nitre oznamuje uchádzačom o doktorandské štúdium v dennej a externej forme, že prijímacie skúšky sa budú konať **24. 6. 2014** o 8.00 h v zasadačke TF na 4. poschodí v týchto akreditovaných študijných programoch:

- **kvalita produkcie**

- **technika a mechanizácia**

poľnohospodárskej výroby

- **dopravné stroje a zariadenie**

S podmienkami prijatia sa môžete oboznámiť na vedeckovýskumnom oddelení Dekanátu TF SPU v Nitre, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, ako aj na webovej stránke www.tf.uniag.sk. **Uzavierka prihlášok je 13. 6. 2014.**

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

D. Tančinová – Z. Mašková: Mykológia, 1. vyd., náklad 150 ks, cena 5,60 €

I. Vitázek: Teplotní technika a hydrotechnika (Laboratorní úlohy a příklady), 1. prepr. a doplnené vyd., 230 ks, cena 3,70 €

J. Hrubec a kol.: Inžinierstvo kvality produkcie, 1. vyd., 150 ks, cena 7,40 €

J. Halva: Základy geografických informačných systémov, 1. vyd., 150 ks, cena 5 €

D. Kozelová – M. Mellen: Prax v poľnohospodársko-potravinárskom komplexe, 1. vyd., 200 ks, cena 4 €

UČEBNICE

T. Bojňanská: Hodnotenie surovín a potravín rastlinného pôvodu, 1. vyd., 510 ks, cena 9,80 €

M. Korenko: Manažérstvo kvality procesov, 1. prepracované vyd., 200 ks, cena 5 €

D. Országhová a kol.: Matematika s aplikáciami, 2. časť, 1. vyd., 550 ks, cena 4 €

L. Kurmaz a kol.: Základy konštruovania mechanických zariadení na prenos výkonu, 1. vyd., 510 ks, cena 9 €

E. Paška a kol.: Manažment výroby (Vybrané kapitoly), 1. vyd., 550 ks, cena 5 €

P. Bielik et al.: Agribusiness and Commerce, 1. vyd., 100 ks, cena 9 €

ODBORNÁ KNIŽNÁ PUBLIKÁCIA

K. Šinka, Z. Muchová, L. Konc: Aplikácia geografických informačných systémov, 1. vyd., 100 ks, cena 5 €

VEDECKÉ MONOGRAFIE

L. Varga a kol.: Vplyv minerálnej výživy a kyseliny 5-aminolevulovej na úrodu a kvalitu dyne červenej (Citrus lanatus Thumb., Mansf.), 1. vyd., 100 ks, cena 3,20 €

P. Serenčák a kol.: Benchmarking pomero- vých ukazovateľov finančnej analýzy v slovenskom poľnohospodárstve, 1. vyd., 100 ks, cena 3,50 €

M. Levický, L. Gurčík: Ekonomické a manažérske faktory chovu včelstiev na Slovensku, 1. vyd., 100 ks, cena 3 €

R. Récky, M. Hambalková: Marketingové prístupy k výrobe, spracovaniu a odbytu olejnin v SR, 1. vyd., 100 ks, cena 3,20 €

Vydavateľstvo SPU

inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie

WHAT'S UP?

Zitat der Woche: "Es ist keine Schande, nichts zu wissen, wohl aber, nichts lernen zu wollen." - Sokrates

V dňoch 29. a 30. apríla 2014 sa prezentoval E – KU Inštitút JaK ako jazykový partner na veľtrhu práce JOB EXPO 2014. Jazykové testovanie sa stretlo s veľkým záujmom návštevníkov všetkých vekových skupín. Veľtrh potvrdil, že stredný zdravotnícky personál prejavil záujem o nemecké skúšky Goetheho inštitútu na úrovni B1 a lekári na úrovni B2. Skúšky sú oficiálne požadované zo strany lekárskej komory v nemecky hovoriacich krajinách.

E – KU TIP: Jazykové skúšky Goetheho inštitútu B1, B2, C1, C2. Uzavierka: 23. 5. 2014. Termín skúšky: 6. 6. – 12. 6. 2014.

Kontakt: E – KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie, Piaristická 2, 949 01 Nitra

Tel.: 037/6542 456, e-mail: eku.os@eku.sk, www.eku.sk

(1/2014)

Juniori obhájili titul majstrov Slovenska

Športová hala SPU sa od 9. do 11. mája stala dejiskom majstrovstiev Slovenska volejbalistov - juniorov. Počas troch dní náš tím s prehľadom zdolal súperov zo Žiliny, Trenčína, Starej Ľubovne, Svidníka a Humenného a opäť sa stal majstrom Slovenska.

Viac na www.volejbalnitra.sk

Vítazný juniorský tím VK Ekonóm SPU Nitra.

Celoslovenské dni poľa
poľnohospodárska výstava

Celoslovenská prehliadka odrôd, ochrany a výživy rastlín a výstava poľnohospodárskej techniky

3. – 4. júna 2014

utorok a stredu (9–16 hodín), Dvory nad Žitavou

Partner: UniCredit Bank

Poľnohospodárska výstava sa koná pod záštitou predsedu vlády Slovenskej republiky

HLAVNÁ ULICA SLOVENSKÝCH ROEŇNIKOV

Základy správnej orby

Dvory nad Žitavou

www.dnipoľa.sk

Dies
Universitatum
Nitriensium

NITRIANSKE
UNIVERZITNÉ DNI

Nitrianske univerzitné dni obrazom

2014

Stavanie mája

Palacinkovica

Welcome Summer Cup

Futbalový zápas o Pohár rektorov nitrianskych univerzít

Karneval v Riu po slovensky

Galavečer Gaudeamus - Cyrano z predmestia.

Výsledky športových súťaží

Basketbal: SPU - UKF 113 : 59
(najlepší hráč SPU: M. Kysela, FZKI)

Volejbal: SPU - UKF 2 : 3
(najlepší hráč SPU: B. Kempa, FEM)

Florbal: SPU - UKF 15 : 11
(najlepší hráč SPU: A. Gazda, FBP)

Futsal: SPU - UKF 6 : 9
(najlepší hráč SPU: A. Kosák, TF)

Futbal: SPU - UKF 5 : 3
(góly za SPU: Kosák, Lacuška, Konárek, Farkaš, Horniak)

poľnohospodár Spravodaj zamestnancov a študentov SPU v Nitre. Vydáva Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 2, 949 76 Nitra. Vedúca redaktorka: PhDr. Renáta Chosraviová, technická redaktorka: Lujza Záhoráková. Predsedníčka redakčnej rady: prof. Dr. Ing. Elena Horská, prorektor pre zahraničné vzťahy a prácu s verejnosťou. Redakcia: Poľnohospodár, SPU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, telefón: 037/641 5533, 641 5538, fax: 037/653 4393, e-mail: redakcia@polnohospodar.sk. Internet: www.polnohospodar.sk. Grafická úprava: Mgr. Andrea Miretínska. Tlač: MICHEL ANGELO. Reg.č. ZKP-29. ISSN 1336-2909